

ROTTERDAM DE BOER OP!

Een landschap vol natuur
Goed eten voor de stad
Business voor groene boeren

Rotterdam

Rotterdams platteland

- in een delta bij zee
- veenweiden: zuivel
- zeeklei: akkerbouw, tuinbouw
- stadsranden: natuur/recreatie/landbouw

Focus Rotterdam de boer op!

Vergroten:

1. bewustwording over:
2. betrokkenheid bij:
3. aanbod van:
4. afzet van:

lokale producten uit de Rotterdamse regio die met inzet op (meer) biodiversiteit tot stand zijn gekomen.

Een onorthodoxe coalitie

Inhoudelijke partners

Enjoy great taste

Met dank aan
de deelnemers van

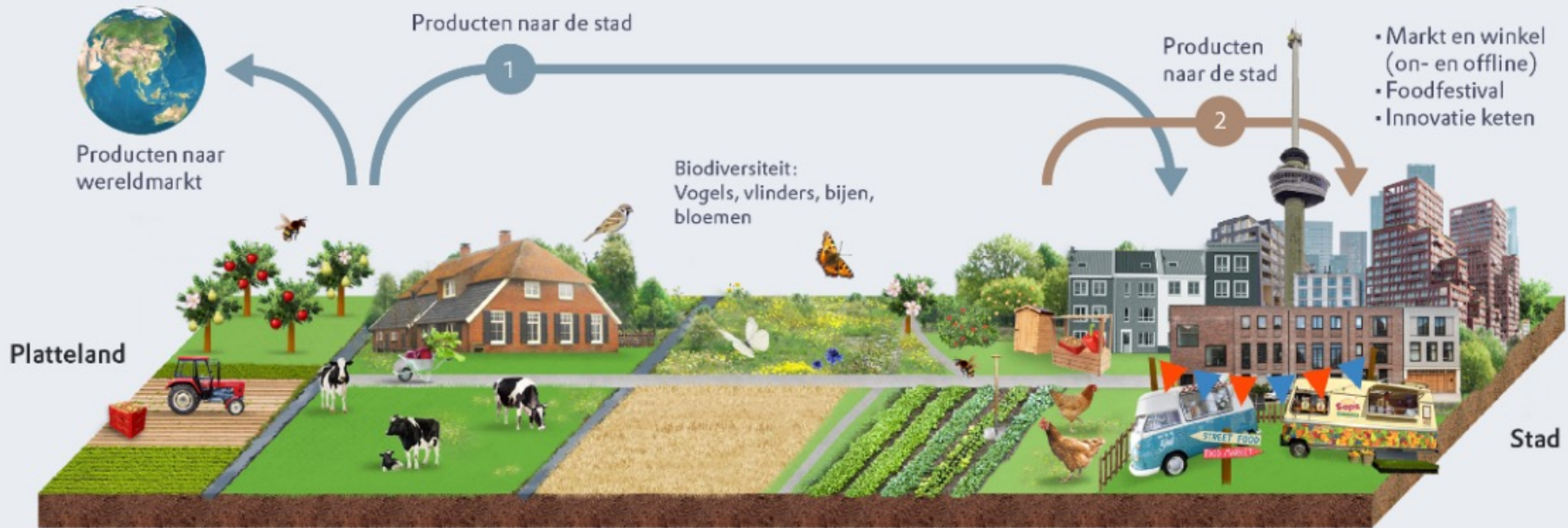

Mogelijk dankzij

- Natuurinclusieve boerderij en 'On the way to PlanetProof'
- Op bezoek bij de boer
- Innovatie productie

- Betaling producten
- Investerings landschap
- Transitiefonds

- Herenboerderij
- Voedselbos
- Op bezoek bij de boer

- Betaling producten
- Investerings landschap

4

- Spoor 1 Boodschappen doen met hart voor de natuur om de stad
- Spoor 2 Een sterkere verbinding

- Spoor 3 Faciliteren van innovatieve boeren
- Spoor 4 Voortdurend monitoren en evalueren

Droombeeld 2050: Rotterdam-Zuid

- 1 Boerderij met bakhuisje
- 2 Winkel
- 3 Boomgaard
- 4 Schuurtjes

- 5 Camping
- 6 Woonhuizen derden
- 7 Koeienstal met zonnepanelen
- 8 BSO met speelnatuur

- 9 Fietspad
- 10 Houtwallen
- 11 Grasland met roodbonte koeien
- 12 Parkeren

- 13 Voedselbossen
- 14 Robot pixelfarming
- 15 Strokenteelt
- 16 Agroforestry

- 17 Metrohalte
- 18 Stadstuinen

Vijf sporen

1. Consument en keten
2. Verbinding stad-platteland
3. Ondersteuning bedrijven bij transitie
4. Kennis en community
5. Communicatie en bewustwording

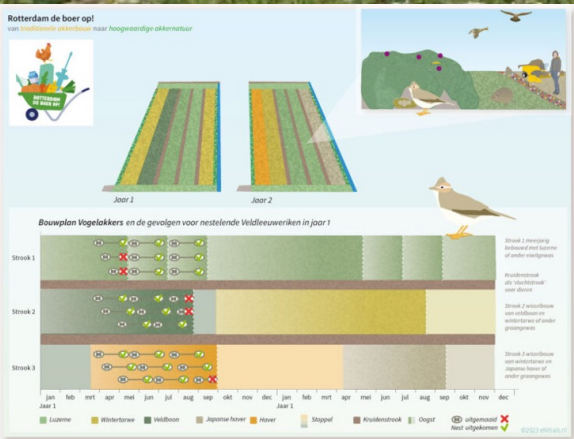

Spoor 2: Verbinding stad-platteland

Spoor 3: Ondersteuning bedrijven bij transitie

Spoor 4: Kennis en community

clm
Laat het goede groeien

Agrobiodiversiteitsmonitor: Methode en resultaten RDBO 2023

Roy Gommer, Jacco Vrijlandt & Annemarie Dekker
13 december 2023

Rotterdam de boer op!

Een landschap vol natuur 🌿 Goed eten voor de stad 🏡 Business voor groene boeren 🌱

Uitnodiging online RDBO lunchlezing op maandag 4 december
Lunchlezing 4/12: Mara de Pater over 'Buiten de lijntjes kleuren'

Met veel plezier nodigen we je uit voor onze maandelijkse lunchlezing!

Op maandag 4 december is Mara de Pater van Drift te gast bij de maandelijkse Rotterdam de boer op! online lunchlezing van 12:00-13:00 via Zoom. Mara deed onderzoek naar hoe beleidsregels in de ruimtelijke ordening duurzame boeren belemmeren bij hun innovatieve werk in de landbouw. Ze interviewde vijf boeren uit onze regio over hoe zij buiten de lijntjes kleuren.

Ruimtelijke ordening kan de transitie naar duurzame landbouw versnellen, maar vooralsnog houden de ruimtelijke regels boeren vooral tegen in hun duurzame initiatieven. Dit zagen onderzoekers Mara de Pater en Laura van Bellen van het Dutch Research Institute for Transition (Drift) toen zij vijf boeren spraken die het anders (proberen) te doen: duurzamer, natuur inclusiever en toekomstbestendiger. Zij liepen allemaal tegen de grenzen van de regels aan. Best gek, want de provincies en gemeenten die verantwoordelijk zijn voor deze ruimtelijke regels hebben zelf vaak doelstellingen voor de verduurzaming van de landbouw.

Dit zijn de vijf casussen die werden onderzocht:

- Jan Versluis: Visselsteit in de gemeente VijfheerenLanden
- Hein Mijp, Hobbelsde Luit & Laai in Schiedamsdijk op Goeree-Overflakkee
- Dirk & Isabella Gravensteyn: Voedselvoorziening bij een melkveebedrijf in gemeente Pijnacker-Noordorp
- Tim Selders: Fieldlab Labland in Gemeente Moienlanden
- Mark de Leeuw & Anne Bruin: Heerenboeren Hoeksche Waard

De vijf casussen laten ons zien dat de boeren op veel sfeer en enthousiasme voor hun plannen rekenen van ambtenaren bij de gemeente en provincie. In veel gevallen sluiten hun plannen namelijk aan op de doelstellingen en visies van deze overheden. Desondanks lopen processen vaak spaak als de plannen getoetst worden. De ruimtelijke regels lijken achter te lopen bij de werkelijkheid en bij de transitie die in gang gezet moet worden in de landbouw. Zo belemmert het niet alleen de boeren die zij spraken, maar ook de (agricarische) natuurontwikkeling en de verduurzaming van de hele sector.

In de lunchlezing gaat Mara de Pater in op de vijf casussen en bespreekt ze hoe boeren en overheden om kunnen gaan met de huidige ruimtelijke orderingsregels en welke wijzigingen er nodig zijn om de transitie te versterken.

Welkom! Je kunt je hier aanmelden, dan krijg je een uitnodiging met zoom-code toegestuurd. Hier vind je deze aankondiging op onze website.

Hartelijke groet van het team van Rotterdam de boer op!

Spoor 5: Communicatie en bewustwoording

www.youtube.com/watch?v=...
[Hoeve Biesland uit Midden-Delfland doet mee aan ... - YouTube](#)
Boerderij Hoeve Biesland uit Midden-Delfland is een van de deelnemers van de beweging "Rotterdam de Boer op". In ...
YouTube - Regionieuws TV - 31 mei 2022

www.youtube.com/watch?v=...
[Rotterdam de boer op: Langs bij bio-dynamische ... - YouTube](#)
Daar wil restaurant The Harvest samen met de beweging "Rotterdam de boer op" verandering in brengen: tijdens het ...
YouTube - Rotterdam de boer op! - 7 jul. 2022

www.youtube.com/watch?v=...
[Langs bij biologische Boerderij Landzicht in de Hoeksche ...](#)
Daar wil restaurant The Harvest samen met de beweging "Rotterdam de boer op" verandering in brengen: tijdens het ...
YouTube - Rotterdam de boer op! - 30 jun. 2022

www.youtube.com/watch?v=...
[Update over Rotterdam de boer op! voor boswachters van ...](#)
Film voor collega's van Natuurmonumenten over het project "Rotterdam de boer op". Aan het woord zijn Dirk Kunst, ...
YouTube - Rotterdam de boer op! - 28 mei 2022

Eet natuurlijk lokaal!

Tijdsbeeld

Consument:

Minder te besteden

Korte keten:

Prijsstijgingen doorvoeren

Boeren:

Politieke onzekerheid (EU, landelijk, ...)

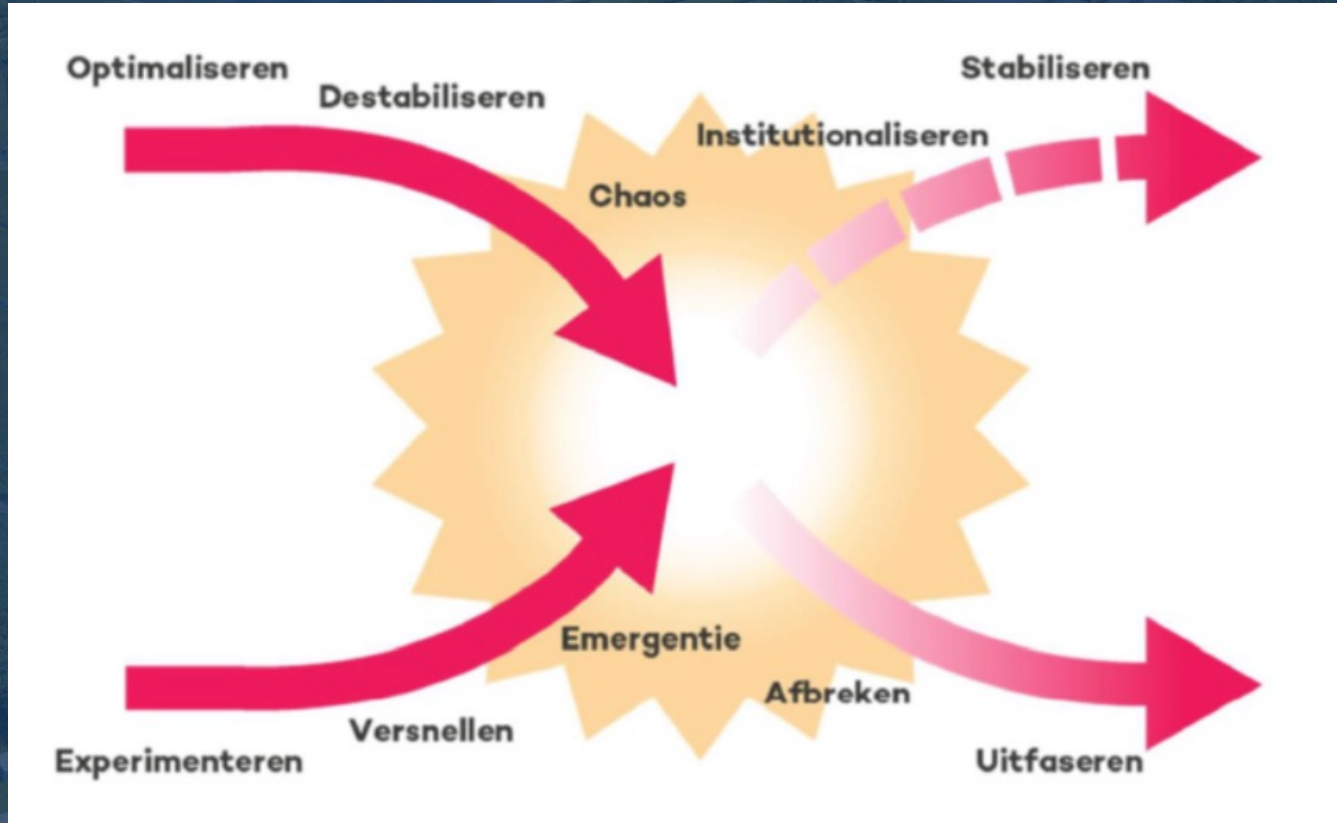
Verdienmodel boeren die laatste 7 jaar zijn omgeschakeld onder druk

Rotterdam:

Budgetten groen onder druk

Tijdsbeeld

Bron: DRIFT

Leerpunten uit 3 jaar Rotterdam de boer op!

Consument

- Koppeling van biodiversiteit en lokaal = nieuw besef
- Verandering consumentengedrag/bewustwording is complex
- Zorgen dat de juiste producten op de juiste plekken verkrijgbaar zijn

Keten

- Lastig binnenkomen bij supermarkten en groothandels

Leerpunten uit 3 jaar Rotterdam de boer op!

Ondersteuning transitie bij bedrijven

- Boeren willen graag leveren, maar zijn afhankelijk van de vraagkant
- Boeren die op vernieuwende manier natuur inclusief willen boeren krijgen weinig steun van overheid. Banken zien deze boeren vooral als risico
- Boeren kiezen, naast afzet via grote afnemers, graag voor de korte keten als alternatieve inkomstenbron
- Daarbij zijn ze vooral op zoek naar partijen die hun producten op een efficiënte manier en voor een eerlijke prijs bij consumenten kunnen krijgen
- Huidige regelgeving kan belemmerend werken.

Meer info op
<https://www.rotterdamdeboerop.nl>

